

1. Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet

1.1. A szövetkezet első 20 éve

A szövetkezetek egyedi törzskönyve „A” betétlapjának 2. oldala alapján 1951. július 18-án (más forrás szerint augusztus 15-én)¹ alakult egy szövetkezet Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet néven.² A szövetkezetet 6 asztalos és 5 cipész kisiparos alapította.

Simontornyán ekkoriban asztalosmesterek voltak:

- Deák Dénes
- Deák Ferenc (ipari tanuló fogadással),
- Gremesberger Károly (ipari tanuló fogadással),
- Herczeg István, tagja volt 1949-ben a simontornyai állami általános irányú iparos iskolához kijelölt segéd-vizsgabizottságnak.
- Holik Lajos (ipari tanuló fogadással),
- Kántás György (ipari tanuló fogadással),
- Kugler György (ipari tanuló fogadással), emellett tagja volt 1949-ben a simontornyai állami általános irányú iparos iskolához kijelölt segéd-vizsgabizottságnak,
- Tóth L. Kálmán.³

Simontornyai cipésmesterek voltak:

- Baráth Pál (ipari tanuló fogadással),
- Csapó István,
- Domján János,
- Domján Mihály,
- Erdélyi László (ipari tanuló fogadással),
- Habedli Simon,
- Köő János, tagja volt 1949-ben a simontornyai állami általános irányú iparos iskolához kijelölt segéd-vizsgabizottságnak.
- Németh Ferenc,
- Somogyi Gábor,
- Sümegi Lajos,
- Szabó Péter,
- Szálka József (ipari tanuló fogadással),
- Szamanek/Szamonek János,
- Szeder László, tagja volt 1949-ben a simontornyai állami általános irányú iparos iskolához kijelölt segéd-vizsgabizottságnak.⁴

Közülük került ki a 11 alapító. A többiek később léptek be a szövetkezetbe, mert előbb vagy utóbb, de a szocializmus rendszere miatt be kellett lépniük. Felmerült Kovács József neve is az alapító tagok, sőt a szövetkezet elnökei között is. Más vélemény szerint az építőipari részleg vezetője volt.

¹ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány.

² A SIMOVILL vázlatos történetét bemutató anyag nagy része Kovács Páltól, a SIMOVILL Ipari Szövetkezet hajdani elnökétől származik.

³ Bővebben Tóthné Unghy Ilona: Simontornya képes krónikája I. kötet 20. fejezetében, Simontornya, 2015.

⁴ Bővebben Tóthné Unghy Ilona: Simontornya képes krónikája I. kötet 20. fejezetében, Simontornya, 2015.

Egy későbbi újságcikk az alapítás körülményeiről az alábbiakat írta: „...1951 augusztusában néhány helybeli kisiparos - asztalos, cipész, fodrász - határozta el, hogy szövetkezetet alapít. Közösén többre jutnak és jobban el tudják látni a község lakosságának növekvő szükségleteit. Az induláskor az állóeszköz-állomány 19 ezer forint volt...”⁵

A későbbiek folyamán, az 1952-1954-es években a szövetkezet 30 fővel működött, amikor is kőművesek, szobafestő-mázolók, férfi és női fodrászok, bognárok is csatlakoztak az alapítókhoz. Az első 5-6 év termelése kimondottan a lakossági szolgáltatást biztosította.⁶ A KTSZ első ismert elnöke **Dékány János** volt, aki 1952-ben vett részt az egyik tanácsülésen, s szólalt fel, mint a szövetkezet elnöke.⁷ Őt követte **Breitenstein Bertalan**, majd **Gold Márton**, de tevékenységükről nem szól forrás. Nevük Kovács Pál hajdani szövetkezeti elnök leírásából ismert.

1951-ből két nevet őriztek meg a régi könyvek:

- Herczeg István (született Simontornyán 1922.09.17-én, anyja neve Valler Erzsébet, lakcíme Simontornya Vártér 7.), aki az alkalmazottak nyilvántartó könyve szerint 1951.07.15-én lépett be a szövetkezetbe, a lajstromkönyv szerint 1951.08.15-től volt tagja a szövetkezetnek. Munkaviszonya 1977.07.17-én nyugdíjba vonulással szűnt meg. A belépési dátum alapján ő lehetett az egyik alapító tag.
- Szálka József (született 1906-ban, anyja neve Martinka Erzsébet), aki 1951. december 1-jén lépett be a szövetkezetbe, s tagja volt 1965.12.31-ig.⁸

Egy szakadt kockás lapon a 39 felsorolt név mögött 6 esetben jelöltek meg 1951. évi belépést. Ők az alábbi személyek: Herczeg István, Kugler György, Kántás György, Jobbágy József, Szálka József, Juhász István. Ők minden bizonnyal a 11-ek között lehettek.

1953-ban Gremesberger Károly a KTSZ küldötteként kért segítséget a tanácsülésen, mert bognár és asztalos üzemet szerettek volna nyitni. Azt kérte, hogy erre a célra község adja bérbe a Sziládi György-féle házat.⁹

Az 1959. június 29-én keltezett Kisipari szövetkezeti iparigazolvány adatai a következők:

Simontornyai Vegyes Kisipari Termelőszövetkezet	
Simontornya, Mátyás k. u. 14.	
Részlegek:	
Villanyszerelő, motortekercselő, kigép, (villamos) rádió, TV	Mátyás k. u. 14.
Asztalos, fémtömegcikk, asztalos javító, képkeretező, üvegez	Mátyás k. u. 2.
Építőipari munkák, ács, kőműves, szobafestő, betonárukészítő, tűzifafűrész	Mátyás k. u. 14.
Kőfaragó, bádgos, vízvezeték-szerelő, fényképész	

A teljes termelésből a közületi megrendelések kielégítésére fordítható 40 %.

⁵ Tolna Megyei Népújság, 1970. szeptember 17.- Szövetkezeti ipar Simontornyán

⁶ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány.

⁷ TML - Tanácsülés jegyzőkönyvei 1952.06.09.

⁸ Az 1963.06.01-jén megnyitott lajstromkönyv alapján.

⁹ TML - Tanácsülés jegyzőkönyvei 1953.12.07.

Szakmák	
Villanyszerelő, motortekercselő	Betonárukészítő, kőfaragó
Kisgép, rádió TV szerelő	Sírkő készítő, vízvezetékszerelő
Asztalos, képkerepező, üveges	Bádogos, fényképész
Ács, kőműves, szobafestő	Lakatos és lámpatest készítő
Villamosberendezés, óra-javítás	Épület- és bútorasztalos

A másolatát 1969. november 10-én adták ki Tamásiban.¹⁰

A KTSZ-nek 1955-ben **Semjén Győző** volt az elnöke és működtetett asztalos, bográn, mázoló, cipész, női fodrász és kőműves részleget. Az elnök beszámolója szerint javult a KTSZ-ben a munkafegyelem és a minőségi termelés is, de még van mit javítani, így fokozott ellenőrzést irányoztak elő.

Semjén Győző portréképe.¹¹

Semjén Győző szövetkezeti elnök az 1957-es beszámolójában már részlegekről szólt.¹² A simontornyai községi tanács az előző vizsgálata és az 1960. évi beszámoló alapján azt állapította meg, hogy a Vegyes KTSZ-nél szervezési hiányosságok fordulnak elő, és minden segítséget megadnak ezek javítására.¹³

Az 1958-1959. évben a szövetkezet vezetői a szövetkezet összetételén és termelési struktúráját is megváltoztatták azzal, hogy a szövetkezet magvát képviselő asztalos részleg eddigi szolgáltatási tevékenysége helyett sorozatgyártásban készülő fatömegcikk gyártását vezették be. Az eddigi tagnak felvett szövetkezeti dolgozók zömmel szakmunkások voltak, ettől az időtől fogva alkalmazták és vették fel tagoknak az eddig háziasszonyként dolgozó feleségeiket, családtagjaikat. Az alapító tagok és törzsgárdatagok annyira magukénak érezték a szövetkezetet, hogy 1958-ban a nyereségrészesedésüket teljes egészében pót-részejegyként jegyezték a szövetkezet tartalékalapjára, hogy ezzel is erősítsék annak pénzügyi helyzetét.¹⁴

1959-ben a KTSZ elnöke **Ladányi József** lett. Ő a lajstromkönyv szerint (1905-ben született, anyja neve Deák Etel) 1955. augusztus 22-től 1968. augusztus 2-ig volt tagja a szövetkezetnek.

Őt váltotta 1961-ben **Herczeg István** (adatai az előzőekben olvashatók).

1962-ben a KTSZ elnökhelyettese Erdélyi László, majd Streitenberger István volt.¹⁵

Herczeg István tablóképe az 1961-ben végzett dolgozók általános iskolájának tablójáról.¹⁶

¹⁰ Kisipari szövetkezeti iparigazolvány másolata

¹¹ Fénykép Jónás Klárától. Átemelve Kiss Margit – Tóthné Unghy Ilona: Simontornya képekben régen és az ezredfordulón 1. kötetéből. Csoportképből kivágva

¹² TML – VB jegyzőkönyv - Beszámoló a Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet 1957. évi munkájáról

¹³ TML – VB jegyzőkönyv - Beszámoló a Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet 1959. évi munkájáról

¹⁴ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány.

¹⁵ TML – Tanácsülés jegyzőkönyvei 1962.05.28.

¹⁶ Tóthné Unghy Ilona: Tablók könyve 1. A simontornyai általános iskola végzős tanulói 1953-2013. 27.o.

Ebben az időben nem lehet a szövetkezet intenzív dinamikus fejlődéséről beszélni, hiszen ez az időszak a tervek lebontásának időszaka volt, s minden egyes lépésről be kellett számolni a főhatóságoknak. A munkák vállalási értékének felső határa 100 ezer forint volt, s minden egyes új tag felvétele esetén a Megyei KISZÖV felettes hatóság hozzájárulását kellett kikérni. A jubileumi kiadvány a fejlődéseket grafikonon mutatta be. Ezek szerint:

- a termelési érték az 1960-as 2,8 millió forintról 1970-re 34 millió forintra nőtt,
- a szövetkezeti létszám az 1960-as 47 főről 1970-re 298 főre nőtt,
- a nyereség az 1960-as 0,18 millió forintról 1970-re 6,86 millió forintra nőtt.

A szövetkezet tevékenységi körét a már felsorolt szakmák határozták meg, jellemzően ipari és lakossági szolgáltatást végeztek. Az 1960-as évek első felében a faipari tevékenység került előtérbe, bér munkában a bútorgyárak részére gyártottak bútor alkatrészeket.

Mindezekről az újság az alábbiakat írta abban a cikkében, amennyben először számolt be a Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet munkájáról:

„...A fejlődés az első évtizedben meglehetősen lassú, egészen 1960-ig, amikor is összejött annyi pénz, hogy - kölcsönrel „megfejelve” - házat tudjon vásárolni a szövetkezet és intenzívebben fejleszthesse egyes részlegeit. Főképp az asztalos- és az építőipari részleget. A következő években már kissé gyorsabb a fejlődés, de ez még „nem az igazi”. Az újabb „ugrás” 1967-ben következik be, amikor a szövetkezet megkezdí új profiljának - a villamosberendezések gyártásának - kialakítását.

Néhány statisztikai adat:

Év	Termelés	Nyeresség
1965	4,8 millió Ft	246 ezer Ft
1966	6.5 millió Ft	514 ezer Ft
1967	15 millió Ft	1109 ezer Ft
1968	25 millió Ft	2876 ezer Ft
1969	28 millió Ft	1546 ezer Ft
1970 (várható)	33 millió Ft	3500 ezer Ft

A szövetkezet jelentősen hozzájárult a község foglalkoztatást gondjainak enyhítéséhez, megszüntetéséhez. Emellett egyre több különféle termékkel járul hozzá a népgazdaság fejlesztéséhez.

Jelenleg három fő profilja van: az építőipar, amelynek évi produktuma 5 millió forint, a faipar, szintén ötmillió évi termeléssel és a villamosberendezések (kapcsolóberendezések és fénycsőes lámpatestek) gyártása, évi 22-23 millió forint értékben.

AZ ÉPÍTŐIPARI részleg főként közületi munkákat végzett eddig, a helyi igényeket elégítette ki, valamint a lakosság megrendelésére családi házakat épített. Fejlődése lassú volt, a szövetkezet nem tudta korszerű munkaeszközökkel, gépekkel felszerelni. A következő években meggyorsul a fejlődés, hétszáz ezer forintos beruházással korszerűsíti a szövetkezet ezt a részlegét, hogy képes legyen több szintes társasházak építésére is. A negyedik ötéves tervben kötelezettséget vállalt a szövetkezet társasházak építésére.

Az asztalosrészleg a Budapesti Bútoripari Vállalattal kötött kooperációs szerződést. A fővárosi vállalat korszerű faipari gépeket adott át a szövetkezetnek, a ktsz bér munkát vállalt a fővárosi cégtől, egyes bútoralkatrészeket gyárt, nagy szériában. Természetesen a szövetkezet asztalosai a jövőben is teljesítik a lakosság egyedi megrendeléseit.”¹⁷

¹⁷ Tolna Megyei Népiújság, 1970. szeptember 17.- Szövetkezeti ipar Simontornyán

A kép a Mátyás király utcai telephelyen készült az 1960-as években.¹⁸

A szövetkezet üzeme 1960-ban a Mátyás király úti telephely udvarán.¹⁹

¹⁸ Fénykép SIMOVILL archívumából.

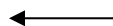
¹⁹ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 9.o. Érsek György tulajdona.

A Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet (a vegyesipari KTSZ) a Mátyás király utca 7-ben a hajdani Szenczi-féle ház, majd „Kék egér” vendéglő helyén az 1970-es évek elején. A ház a Szenczi család tulajdona volt, ők adták bérbe az épületet. Kiss Margit gyermekkorából egy „Kék egér” nevű vendéglőre emlékszik, ennek megszűnése után válhatott az épület a helyi pénzügyőrség székházává, s lett az ún. „finánc ház”. Később az épület vegyesipari KTSZ volt. Ma a ház helyén a piros háromemeletes házak állnak.²⁰

A KTSZ épülete 1975. körül.²¹

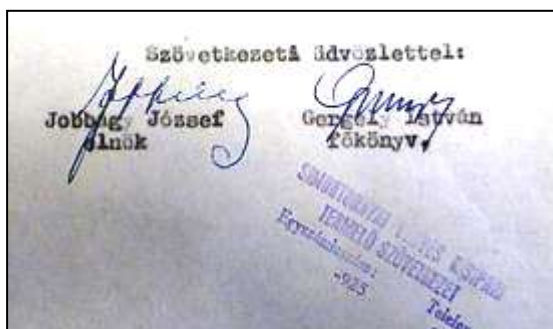
²⁰ Fénykép Csapó Jánostól. Átemelve Kiss Margit – Tóthné Unghy Ilona: Volt egyszer egy börgyár c. munkájából

²¹ Fénykép Szepesi József hagyatékából – átadta Andráskóné Pécsi Zsuzsanna pedagógus

Erre az időszakra nézve felmerült **Kovács József** neve is a szövetkezet elnökei között is.

Kovács József 1975. május 1-jén a felvonulásra gyülekező dolgozók között.²²

A Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet pecsétje. 1963-ban Jobbágy József volt az elnök, Gergely István pedig a főkönyvelő. Aláírásukat megőrizte a statisztikai hivatalhoz írt kísérő levelük.²³

Jobbágy József KTSZ elnök 1971-ben²⁴

Gergely István portréképe.²⁵

Gergely István 1963-1971. között a SIMOVILL főkönyvelője volt. Gergely István 1911-ben Simontornyán született, édesanyja Takács Apollónia volt és a Petőfi utca 53. szám alatt lakott.

Később bővült a KTSZ tevékenységi köre egy újabb szolgáltatással, az építőipari tevékenységgel. Elsősorban családi házak építését, felújítását, bővítését és kisebb ipari létesítmények építését, ezen belül a szakipari munkát is vállalták. Meg is jelent egy érdekes hirdetés az újságban: „*Simontornyai Vegyes Ktsz felvesz kőműves szakmunkásokat jó kereseti lehetőséggel. Munkásszállást biztosítunk! Jelentkezni lehet: vegyes ktsz Simontornya, Mátyás út 14.*”²⁶ 1968-1970-ben társasházépítések zajlottak a Vak Bottyán lakótelepen és a Mátyás király utcában. Emiatt a szövetkezet 400 ezer forint értékben építőipari gépeket, darut, betonkeverőket, szállítószalagot stb. vásárolt. Az építőipari részleg távlati fejlesztése érdekében 30 kőműves ipari tanulót is foglalkoztattak. Az építőipari részleg létszáma 37 fő volt, s közel 5 millió forint termelési értéket hozott létre az 1971. évben.²⁷

²² Fénykép és tájékoztatás Bereczki Imrétől.

²³ TML - SIMOVILL iratai – Az 1962. évi új mérleg megküldése 1963.03.23-án

²⁴ Fénykép Bencze István és felesége hajdani SIMOVILL dolgozóktól

²⁵ Fénykép Györéné Gergely Ibolya hajdani SIMOVILL dolgozótól, a főkönyvelő leányától

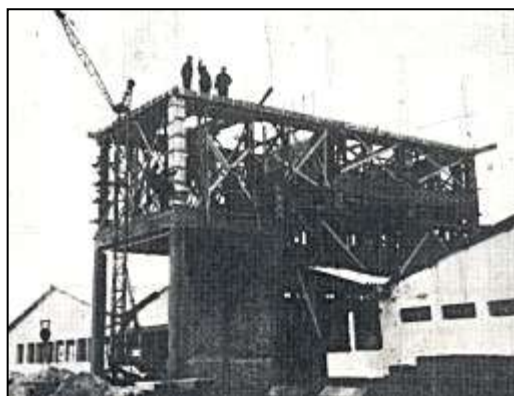
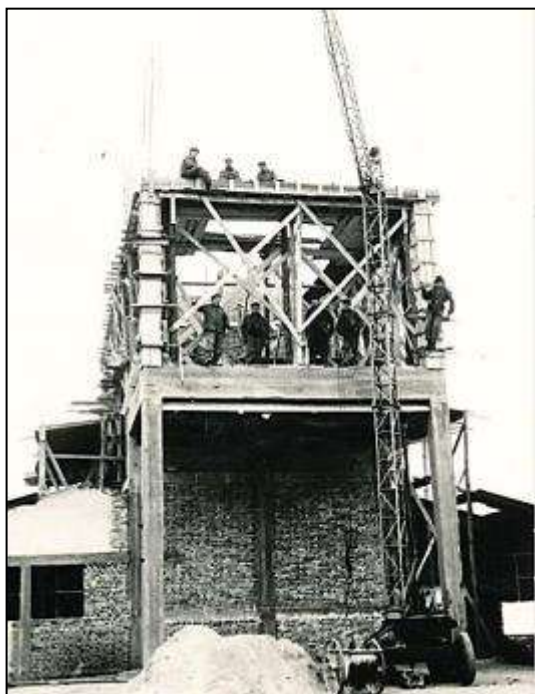
²⁶ Tolna Megyei Népszás, 1968. augusztus 16.- Hirdetés

²⁷ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 5.o. Érsek György tulajdona.

Családi ház-építés a Hunyadi utcában (Lovász Lajos és Bányai Imre pedagógusok háza).²⁸

Társasház-építés Simontornyán.²⁹

Nagydorogi Takarmánykeverő építés közben.³⁰

Nagydorogi Takarmánykeverő építés közben.³¹

²⁸ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 10.o. Érsek György tulajdona, ill. a SIMOVILL archívumából.

²⁹ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 10.o. Érsek György tulajdona.

³⁰ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 10.o. Érsek György tulajdona.

³¹ Fénykép a SIMOVILL archívumából.

A Sport utcai társasházak építése Simontornyán az 1970-es években.³²

Az építkezésről az alábbi cikkek jelentek meg az újságban:

„Simon bán országbíró egykori várának környéke, a messziről látható lakótoronyról elnevezett Simontornya idáig nem büszkélkedhetett azzal, hogy a megye legszebb településeinek egyike lenne. A minden igényt kielégítően szép, új, modern Simontornya részben a Bőr- és Szőrmeipari Vállalat környékén, részben a gimnázium mellett alakult ki, ahol egykor a vásártér volt. Képünk a SIMOVILL által épített házsorról készült. A szövetkezet 26, kétszintes, egyenként háromszobás, sorházakba rendezett lakást épít itt.”³³

„Simontornyán új lakónegyed alakul ki. A Simovill

Szövetkezet építőbrigádja az év végére készül átadni két házsort, mindegyikben egyenként 23-23 két és fél szobás lakással. A lakások között lennének már beköltözhetőek is, de az átadás a szennyvíz elvezetésének megoldásától függ, amin azonban a nagyközségi tanács brigádja már jó ütemben dolgozik. Képünk az építkezésről készült.”³⁴

„26 LAKÁSOS szövetkezeti sorházat adtak át a napokban Simontornyán, a régi sportpálya helyén. A lakások kivitelezője a helyi SIMOVILL Ipari Szövetkezet volt.”³⁵

„NYOLC LAKÁST - négy garzont és négy két és fél szobást - épít a Simontornyai Bőrgyár. Kivitelező a SIMOVILL Szövetkezet építőbrigádja. A lakások a vállalat dolgozóinak, szakembereinek lakásgondját segítik megoldani.”³⁶

³² Fénykép Bajcsi Gézától, a SIMOVILL hajdani elnökétől

³³ Tolna Megyei Népszó, 1974. december 7. - Új lakótelep Simontornyán

³⁴ Tolna Megyei Népszó, 1975. október 14. - Új lakások Simontornyán

³⁵ Tolna Megyei Népszó, 1976. július 8. - kis színes hír

³⁶ Tolna Megyei Népszó, 1977. január 12. - kis színes hír

37

38

1966-ban többször is megjelent az alábbi hirdetés a Tolna Megyei Népújságban: „A Simontornyai Vegyes Ktsz műkökészítő részlege előregyártott lépcsők, lábazatok, ablakkönyöklők és mindennemű előregyártott műkőmunkákat vállal.”³⁹

A Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezet legjelentősebb, a jövőjét leginkább meghatározó profilbővítésére 1967-ben került sor. Így írt erről a Tolna Megyei Népújság:

„...A VILLAMOSBERENDEZÉSEK gyártását 1967-ben kezdte meg a szövetkezet. Bár ez a legfiatalabb profilja, de máris „neve” van a szakmában. Számos nagy építkezéshez, beruházáshoz szállított a szövetkezet kapcsoló- és világítóberendezéseket, fénycsőves lámpatesttel ott vannak a Szekszárdi Állami Gazdaság várdombi új, korszerű sertéstelepén és más gazdaságokban.

A „Tsz-1” és a „Tsz-2” lámpatest újdonság, a szövetkezet alakította ki ezeket a por- és páramentes, - tehát állattenyésztési telepek, istállók világításához -, ahol a levegő párás és ammóniás -, igen alkalmas berendezéseket. Tulajdonképpen ezekkel „tört be” a piacra, amikor a korábbi 13 kiló súlyú, öntvényből készült és 840 forintba kerülő armatúra helyett kialakította lemezcsőből a hatkilós, mindössze 590 forintos áru lámpatestet. Nemcsak az ár előnyösebb, hanem a súly is, hiszen ezeket a könnyű szerkezeteket elbírja a korszerű állattenyésztési üzemekben gyakorta alkalmazott álmennyezet is.

A szövetkezet gyártja az „iparszerű” sertéstelepekhez a szellőzőautomatákat. E kapcsoló berendezések iránt igen nagy az igény, a szövetkezet szállít belőlük nemcsak belföldre, hanem exportra is. Az idén például a gárdonyi Agro-komplex közös vállalattal kooperálva, négymillió forint értékű lámpatestet és szellőzőkapcsoló berendezést szállít Csehszlovákiába.”⁴⁰

³⁷ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 13.o. Érsek György tulajdona.

³⁸ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 13.o. Érsek György tulajdona.

³⁹ Tolna Megyei Népújság, 1966. december 16.- Hirdetés

⁴⁰ Tolna Megyei Népújság, 1970. szeptember 17.- Szövetkezeti ipar Simontornyán

A szövetkezet gazdálkodásában az új gazdasági mechanizmus jelentős változásokat, eredményeket hozott. Az 1968-ban elért közel 3 millió forintos szövetkezeti eredmény majdnem elérte az előző 17 év összesített eredményét.⁴¹

A szövetkezet arra törekedett, hogy a kezdeti, manuálisan végzett munkákat, megfelelő gépesítéssel, célgépek beszerzésével tegye korszerűbbé, termelékennyé, gazdaságossá. 1969-1971 között a szövetkezet közel 2,5 millió forintot fordított beruházásainak finanszírozására. Ez igen nagy eredménynek számított, mert a szövetkezet egész állóeszköz értéke 3,4 millió forintnyi volt.

A Simontornyai Vegyes KTSZ 1971-ben az alábbi termelő egységekből állt:

- asztalos, fatömegcikk-ipar,
- építőipar,
- villamos berendezéseket gyártó részleg,
- fénycsőves világítótesteket gyártó részleg,
- szolgáltatások: órás,
rádió, TV,
háztartási kisgép.

Az asztalos részlegben 40 fő dolgozott, 4,5 millió forint értékben állított elő a BUBIV Vállalat részére bútor-alkatrészeket. A szövetkezet legrégebbi alapító tagjai ebből a részlegből kerültek ki.⁴²

Az asztalos műhely termékei az 1960-as években: vállfa, csipesz (klammer), fakanál.⁴³

Korabeli szlogen volt: „Nem lesz gyűrött kabátja, nadrágja, akassza a Hadarik-féle vállfára.”⁴⁴

A szövetkezet fejlődéséről az újság az alábbiakat jegyezte fel:

„...A SZINTE ROBBANÁSSZERŰ fejlődés megnövelte a gondokat is, egyre zsúfoltabbakká váltak a szövetkezet üzei, műhelyei. Ezért döntött úgy a vezetőség - és közgyűlésen a tagság -, hogy ki kell alakítani az új központi telepet, építkezni kell. A község szélén, a labdaüzem mellett azóta már fel is épült az új üzemház. - pontosabban üzemház-csoport -, 2,5 millió forintos költséggel. Itt kaptak helyet a villamosipari részleg műhelyei.

A három fő profilon kívül számos részlege, szolgáltató műhelye van még a szövetkezetnek. Így a pálfai fémnyomó üzem a maga évi egymillió termelésével, a sárkókészítő részleg, a szobafestők és mázolók, a lakatosok, az óráskok, rádiójavitók és a fényképészek. Miközben a szövetkezet intenzíven fejleszti az építő-, a faipari és a villamosipari részlegeit, nem feledkezik meg a többiről sem.

⁴¹ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 3.o. Érsek György tulajdona.

⁴² Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 5.o. Érsek György tulajdona.

⁴³ A SIMOVILL archívumából

⁴⁴ Elmondta Szabó

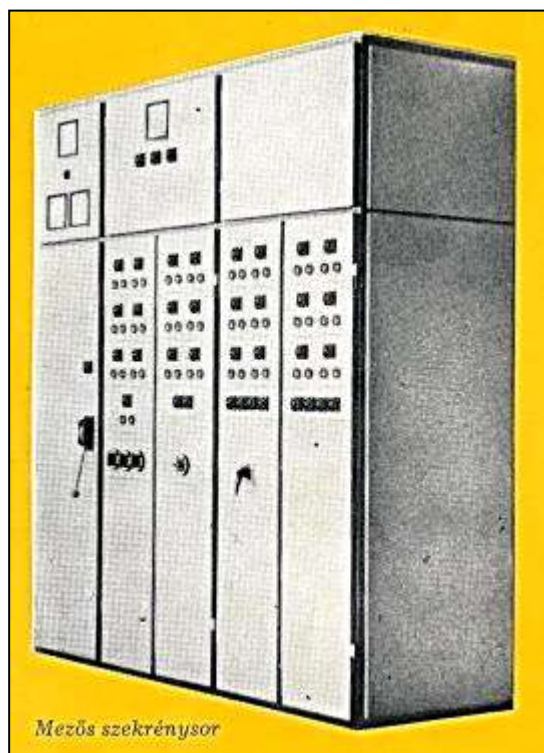
Tervezik egy autószerviz létesítését, - a 61-es, nagy forgalmú út mentén, Tamásiban van a legközelebbi, tehát itt igen nagy szükség van rá - és bevezetik a háztartási készülékek, kisgépek javítását. Ez utóbbihoz szakember már lenne, csak helyiség hiányzik. Az autószerviz beruházási előirányzata 2,3 millió forint, - saját erőből ehhez 700 ezer forinttal járul hozzá a szövetkezet, és a tervek szerint 1973-ban indul az építkezés.

A további fejlesztés feltételeit a szakemberképzéssel is megalapozza a szövetkezet. Jelenleg 67 ipari tanulója van, köztük a legnagyobb számban - pontosan 27-en -, a kőműves szakmát tanulják.”⁴⁵

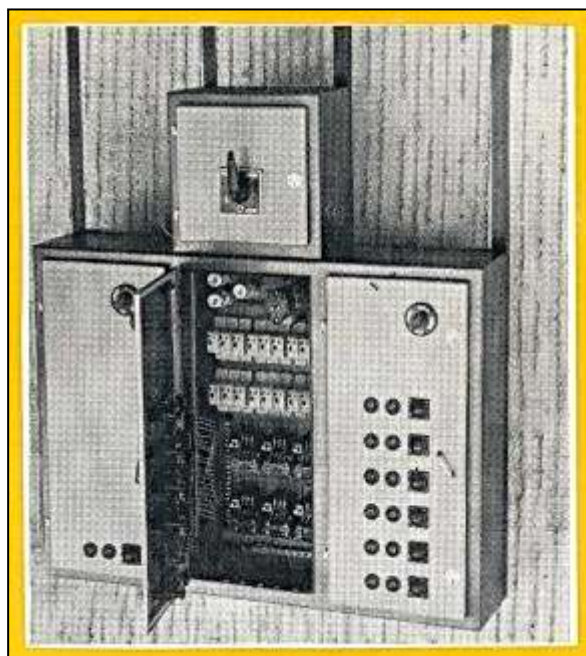
Az 1968-tól elkezdődött a belsőtéri fénycsőves, valamint a robbanás biztos lámpatestek és a 0,4 kV-os kapcsolószekrények gyártása.

Először 3-4 fővel dolgoztak, de hamarosan ez lett a szövetkezet legdinamikusabban fejlődő részlege. Termelése 1970-ben 10 millió 500 ezer forint volt, 1971-ben pedig már 14 millió forint. A létszám is megnőtt 30 főre. Ebben a részlegben készültek az országszerte keresett és ismert öntöttvas tokozott elosztó-berendezések és egyéb lemeztokozású villamos elosztó-berendezések. A részleg dolgozóinak jó munkáját fémjelezte az, hogy 1970-1971-ben 1,5 millió forint értékű szellőzést vezérlő berendezést szállítottak a Komplex Külkereskedelmi Vállalaton keresztül Csehszlovákiába.⁴⁶

Mezős szekrény sor.⁴⁷

Kapcsoló berendezés⁴⁸

⁴⁵ Tolna Megyei Népújság, 1970. szeptember 17.- Szövetkezeti ipar Simontornyán

⁴⁶ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 7.o. Érsek György tulajdona.

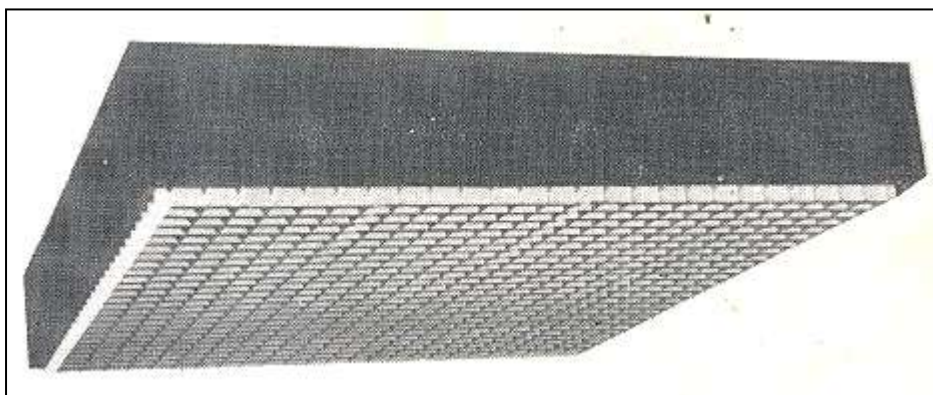
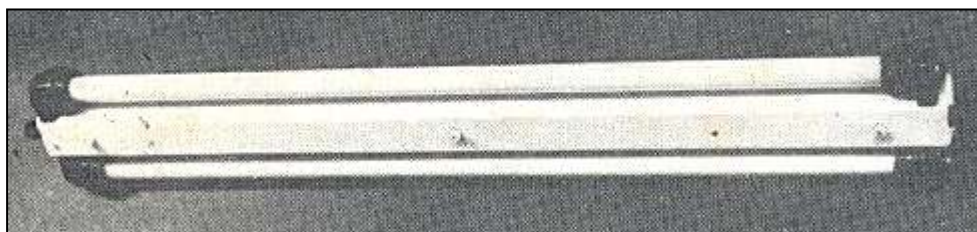
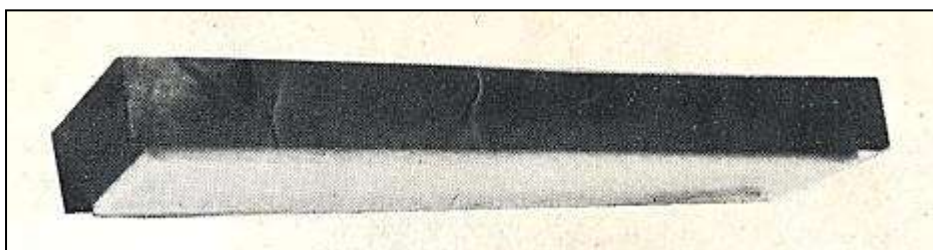
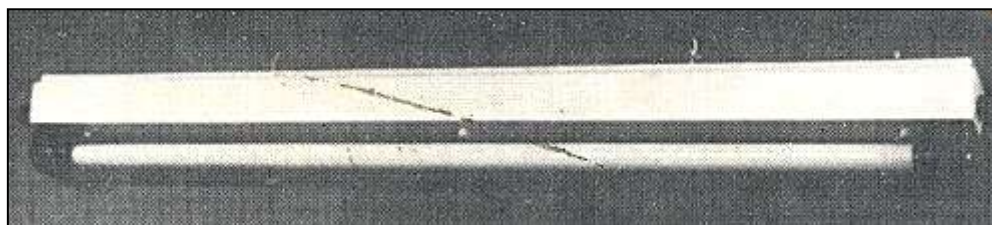
⁴⁷ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 12.o. Érsek György tulajdona.

⁴⁸ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 12.o. Érsek György tulajdona.

1967-1968-ban beindult a fénycsőes lámpatestek gyártása, valamint a kooperációs kapcsolatfelvétel a FÉNYCSŐ Szövetkezettel és az EKA-val. Ekkor jelentek meg a szövetkezet által kifejlesztett lámpatestek, erőátviteli berendezések, tokozott egységek, kisfeszültségű elosztók.⁴⁹

A szövetkezet világító berendezéseket gyártó részlege speciálisan a fénycsőes világító testeket gyártotta. Az itt dolgozó 35 főből 30 nő volt. Korszerű műhelyben szalagszerűen gyártották a lámpatesteket. Nagyon keresettek voltak a fénycsőarmatúrák, így a 14 millió forintos termelési volumen mellé kapacitási nehézségek miatt nem tudtak vállalni többet. A szövetkezet által kifejlesztett por- és páramentes 1x400 W-os és 2x40 W-os speciális területű fénycsőarmatúrákra akkora volt a kereslet, hogy 1971-ben 5000 db-ra kooperációs partnert kellett keresniük, akik vállalták, hogy a lakatos és dukkózó munkát elvégzik, így a szövetkezet csak a szerelési munkát végezte.⁵⁰

Ettől az időszaktól kezdődött meg a szövetkezet életében a profiltisztítás. Fő profiljuk a villamoskészülék-gyártás (fénycsőes lámpatestek, elosztó-csatlakozó táblák) lett.

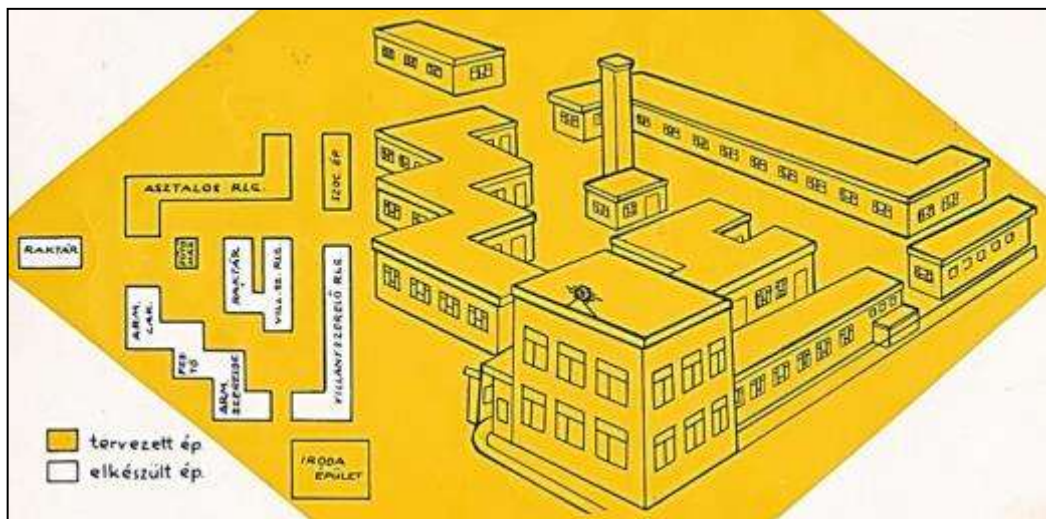

⁴⁹ Kovács Pál elnök szíves közlése alapján – az ezredforduló környékén

⁵⁰ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 7.o. Érsek György tulajdona.

⁵¹ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 14.o. Érsek György tulajdona.

1970-ben helyezték üzembe a szövetkezet új telephelyét, melynek üzemcsarnokaiban közel 30 millió forint értékű terméket állítottak elő. Továbbépítését a IV. ötéves tervben meghatározottak alapján gondolták. Első ütemben a lakatos-, festő-, szerelőüzem, TMK-műhely és raktár került kialakításra. Megkezdődött a szövetkezet által fejlesztett lámpatestekhez a műanyag burák gyártása. Az új telep felépítésénél figyelembe vették dolgozóik szociális igényeit, öltözők, fürdők, mosdók felépítésével igyekeztek az igényeket kielégíteni. Az új telepet a szövetkezet saját tervezésében, saját kivitelezésében, mintegy 2000 óra társadalmi munka igénybe vételével építette meg.⁵²

Simontornyai

Vegyes KTSZ 1970-1975. A szövetkezet távlati beruházási-fejlesztési programja. Az új telep beépítési terve 1975-ig.⁵³

A jubileumi kiadványban célként fogalmazódott meg, hogy a szövetkezet a IV. ötéves terv végére eléri az 50 millió forintos termelési volument. A termelés növekedését a termelékenység növelésével kívánták elérni, amihez elengedhetetlenül szükséges volt 600-800 ezer forintnyi gépi beruházásra.⁵⁴

Ekkor a szövetkezet elnöke már évek óta **Jobbágy József** volt. Az ő adatait is megőrizték a régi könyvek.

Jobbágy József 1921.09.13-án Simontornyán született. Édesanyja Sziládi Erzsébet, lakcíme pedig Simontornyán a Malom utca 19. szám alatt volt. Szövetkezeti belépésének dátuma 1954.02.01.⁵⁵ minősítése asztalos mester volt. 1961-ben elnöknek választotta meg a tagság.⁵⁶ Az elnökhelyettesi tiszte ekkor Herczeg István töltötte be.⁵⁷ Jobbágy József 1978.09.30-ig látta el az ipari szövetkezet elnöki feladatait.⁵⁸ Ekkor egészségi állapotának megromlása miatt kérte nyugdíjaztatását.⁵⁹

Jobbágy József portréképe.⁶⁰

⁵² Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 5.o. Érsek György tulajdona.

⁵³ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – fedlap belső fele. Érsek György tulajdona.

⁵⁴ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 7.o. Érsek György tulajdona.

⁵⁵ Lajstromkönyv

⁵⁶ Tolna megyei szövetkezeti lap 1978. októberi száma – Fodor Tibortól

⁵⁷ TML - Tanácsulés jegyzőkönyvei 1971.10.21.

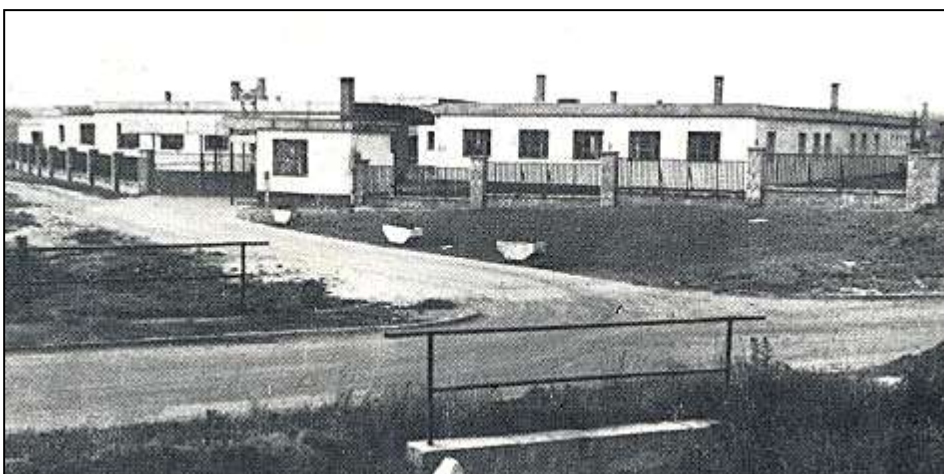
⁵⁸ Nyilvántartás az alkalmazottak belépéséről

⁵⁹ Tolna megyei szövetkezeti lap 1978. októberi száma – Elnökválasztás a SIMOVILL-nál. Kivágott cikk Fodor Tibortól

⁶⁰ Fénykép ifj. Jobbágy Józseftől

A Beszédes utcai telephely
építése közben 1969-1970
körül.⁶¹

A szövetkezet üzeme 1970-
ben.⁶²

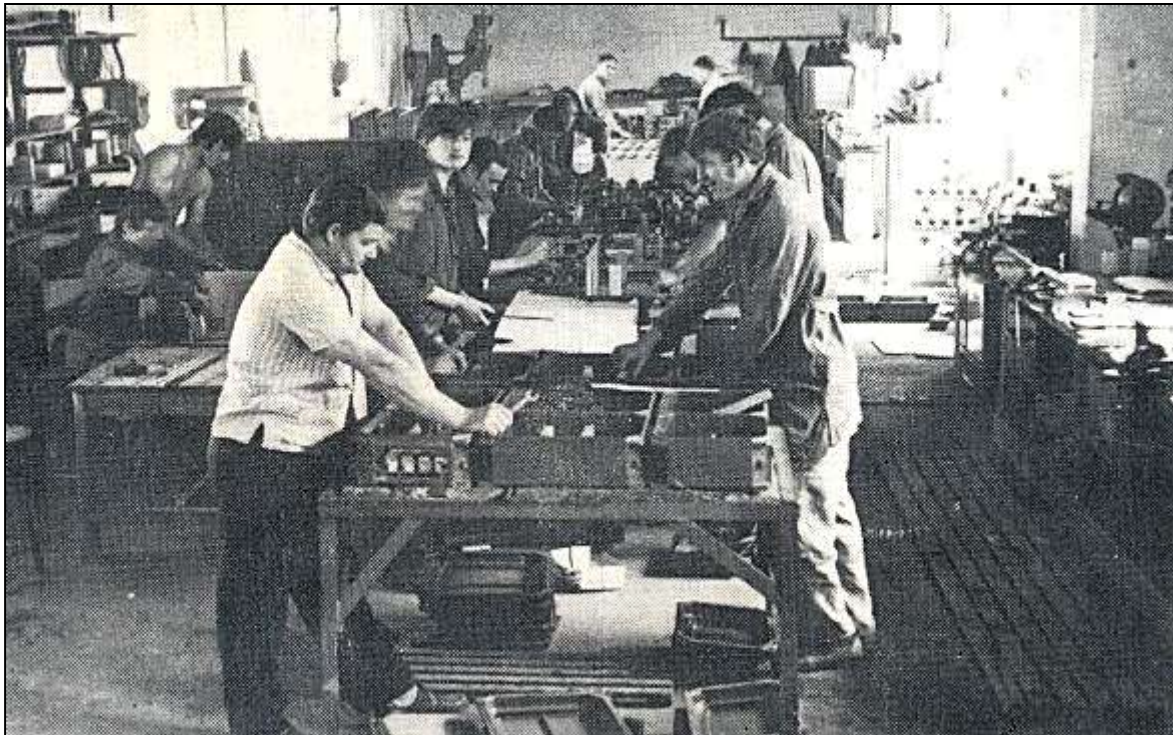
A Beszédes utcai új telephely
közelebbről.⁶³

⁶¹ Fénykép a SIMOVILL archívumából.

⁶² Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 9.o. Érsek György tulajdona.

⁶³ TML - SIMOVILL iratai

A szövetkezet termelő üzemei az új telephelyen

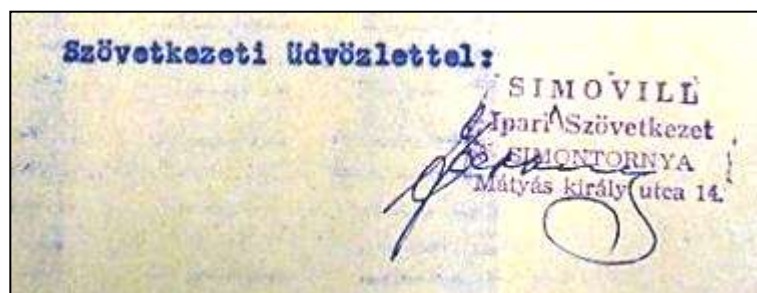
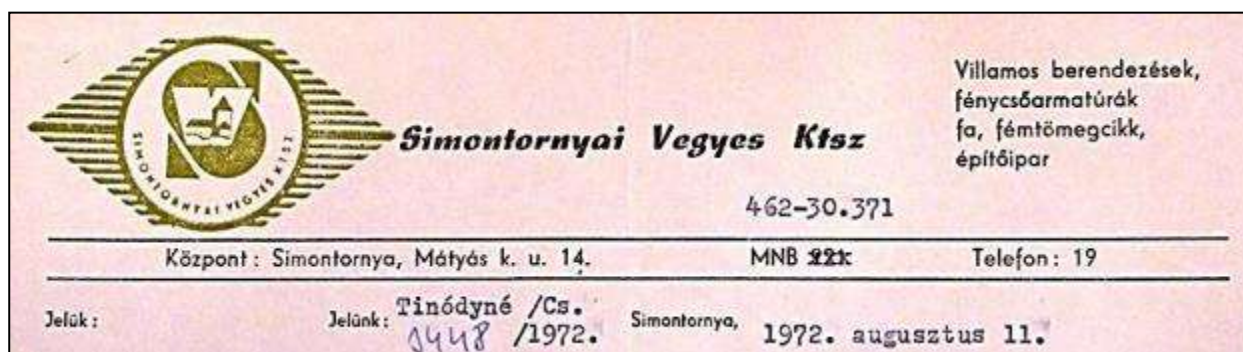
Villamos-elosztó berendezés szerelése.⁶⁴

Fénycsőarmatúra szerelde.⁶⁵

⁶⁴ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 15.o. Érsek György tulajdona.

⁶⁵ Simontornyai Vegyes KTSZ 1951-1971.- Jubileumi kiadvány – 15.o. Érsek György tulajdona. Valamint a Tolna Megyei Népújság, 1972. március 25-i száma – SIMOVILL: Exporttevékenység – Szolgáltatás – 15 ezer törzsgárdajelvény

Céges levélpapír 1972. augusztusából.⁶⁶

A SIMOVILL Ipari Szövetkezet pecsétje 1972. augusztusából. A központi telephely még mindig a Mátyás király utcában volt, elnökként pedig Jobbágy József írt alá.⁶⁷

1972-ben - Kovács Pál elnök visszaemlékezése alapján
1974-ben - a szövetkezet nevet változtatott Simontornyai Vegyes Kisipari Termelő Szövetkezetről SIMOVILL Ipari Szövetkezetre.

A SIMOVILL Ipari Szövetkezet még jó ideig megtartotta a régi emblémáját.⁶⁸

⁶⁶ TML - SIMOVILL iratai

⁶⁷ TML - SIMOVILL iratai – Adatközlő levél Ipari Szövetkezetek Tolna megyei Szövetségének 1972.08.11-i dátummal

⁶⁸ TML - SIMOVILL iratai

Itt kell beszélnem azokról az „öreg szakikról”, akiket a szövetkezet évről évre, illetve hónapról hónapra meghatározott időre alkalmazott – minden bizonnyal szakmai tudásuk, fegyelmezett munkájuk és kötelességtudatuk miatt. Ilyen „öreg szakik” lehettek.⁶⁹

- Antal János – aki 1903-ban Budapesten született, édesanyja Antal Julianna volt és a Szent László utca 19-ben lakott – s akit 1969.07.23-án, 1970.05.14-én, 1971.04.19-én és 1971.10.30-án is alkalmazták.
- Blázsovcics Józsefet – aki Majsamiklósváron 1908-ban született, édesanyja Hetesi Julianna volt és a Dózsa György út 18. szám alatt lakott – 1970-1973 között négyszer is újra alkalmazták 2-6 hónapra.
- Boldog Józsefnek – aki 1909-ben Simontornyán született, édesanyja Baumgartner Mária volt és Víghegy utca 12-ben lakott – 1970.07.20. – 1973.02.19. között négy alkalommal is igényt tartottak a munkájára.
- Csász Lászlót – aki Simontornyán született 1903-ban, édesanyja Lukács Erzsébet volt és a Víghegy 8-ban lakott – 1969.10.02. és 1972.07.16. között négy alkalommal is szerződtették néhány hónapra.
- Deák Dénest – aki 1912-ben Budapesten született, édesanyja Farkas Rozália volt, a Beszédes utca 11. szám alatt lakott, s 1959.05.01-től 1971-ig tagja volt a szövetkezetnek – 1974-ig még három alkalommal visszahívták.
- Emperger Pált – aki 1907-ben Mohácson született, édesanyja Szajki Julianna volt és a Malom út 25. szám alatt lakott – 1969.02.13-tól 1972.12.14-ig hat alkalommal és felvették hol 1-2, hol 6-7 hónapra.
- Jancski Józsefet – aki 1901-ben Simontornyán született, édesanyja Farkas Julianna volt és a Beszédes Ferenc utca 48-ban lakott – 1967.02.01.- 1968.12.31. és 1969.01.01.- 1971.03.31. között is alkalmazta a szövetkezet.
- Jenei Lajos – aki Brádon született 1904-ben, anyja neve Kovács Julianna, lakóhelye Templom utca 3. – 1969-ben két alkalommal is visszatért nyugdíjasként a szövetkezethez.
- Jobbágy Jánost – aki 1907-ben született Simontornyán, édesanyja Baráth Rozália volt és a Hegyhát utca 2. szám alatt lakott – 1969-1972 között hét alkalommal is szerződtette a szövetkezet 1-6 hónapra.
- Kondor Istvánnak – aki Igaron született 1904-ben, édesanyja Pintér Rozália volt és a Széchenyi utca 34-ben lakott - 1969.09.03. – 1972.08.09. között hat alkalommal is igényt tartottak a munkájára 1-6 hónap időtartamra.
- Suplicz Antalt – született Simontornyán 1903-ban, édesanyja neve Suplicz Katalin, lakóhelye Mészáros utca 13. – 1968.11.11. – 1972.07.04. között nyolc alkalommal is visszahívták 1-6 hónapra.
- Sütő Ignác – aki Simontornyán 1900-ban született, anyja neve Mayer Veronika, s a Vöröshadsereg utca 9. sz. alatt lakott – 1970-1972 között három alkalommal tért vissza a szövetkezethez nyugdíjasként.
- Szálka József – akiről már a tanulmány elején is szóltam – nyugdíjba vonulása után még háromszor visszatért 1969-1972 között, s munkájával segítette a szövetkezet megerősödését.

⁶⁹ Adatok a „Nyilvántartás az alkalmazottak belépéséről”, a „Lajstromkönyv” és a „Munkakönyv nyilvántartó” dokumentumok alapján: